

Toni.

1.

Oj, ptička, ti siničica,
kaj praviš mi lepó?
Prispela si na tihi vrt,
zapela mi glasno.

Ne toži mi, siničica,
saj pride spet nazaj:
Lep bo ti spet zeleni vrt,
krasan ti šumni gaj.

Kadar srce mi bo težkó,
tolažila me boš,
pravljice bova pravili
o času lepih rož.

Mordà se zdi ti, da pri nas
jeseni hladne ni;
ko rožo v roki vidiš to,
pomlad se tebi zdi.

Srce bo pesmi polno ti,
a meni kakor zdaj:
tako otožno, žalostno
in tiho kot nekda j . . .

Potem gotovo k nama več
ne bo otožnih dni —
kajne — v tujini vedno boš
družica zvesta mi? —

Odšla že davno je pomlad
na jug v kristalni grad,
a meni rožo zadnjo to
pustila je takrat.

Oj, ptička, ti siničica,
povsod si ti doma,
kajne — ti boš v tujini mi
družica zdaj samà?

A splavala siničica,
šla k vesni črez morjé,
in dolgo zrla sem za njo
in brisala solzé . . .

2.

Golobčka v sive daljave
poslala na domek sem jaz,
in zvesto sem mu naročila,
naj vrne črez kratek se čas.

In mamici zlati na lica
poljube naj nese tri,
a sestricam gorke pozdrave
iz daljnih, tujih strani.

In solzo svetlo na grobek,
kjer očka počiva moj,
a listič zelene ciprese,
od tam naj prinese s seboj.

Hitel je golobček črez gore,
ko zlati tam vstajal je dan . . .
(O b belí ograji zdaj čakam
in gledam na gore zaman.

Izgubil je pot iz daljave,
na gori omagal potrj;
ah, morda tam v lesu šumečem
ga bleđa je srečala smrt.

Saj vem, da vse želje so gorke
in vse hrepenenje zaman,
a vendar jaz čakam otožna
ob belí ograji vsak dan.

3.

Zarumenelo vse je drevje
prišla jesen na vrt je naš;
z dreves je polnih zlato sadje
otresel hlapec Blaž.

In tiho zdaj je . . . smrtnotího —
le vetrec tuintam vzdrti,
med listi velimi pa takrat
se pesem skrivna oglasí:

„Sijalo nam nekoč je solnce,
zvenel med nami glasen smeh,
mehkó hodila radost solnčna
skoz vrt je v tistih dneh.

A v tuje šla je Toni kraje,
in jesen tiha k nam prišla;
umrli smo . . . In z nami šla je
v grob radost solnčna vsa . . .“

Šumi po vrtu pesem skrivna,
in žalost po gredicah spe
kot v duši moji, ko se spomni
na dragi dom srce . . .

4.

Lepi, rožni danek moj,
ne umri nocoj,
pusti modro to nebo,
k meni stopi na zemljó!

K meni stopi na zemljó
v sobico gorkó,
okno bom zaprla jaz,
da ne bode nama mraz.

Pravil bodeš mi zvestó,
kaj ti zrlo je oko,
ko sijal si ves krasan
v morje šumno, svet prostran.

Vriskajo li še glasno
škrateljčki tam pod goró?
Je li našel mož kosmat,
mož povodni prstan zlat?

Je li ribico zlató
ribič vjel že pod vodó?
Morda pa je v morje pal,
grob izkopal mu je val?

Lepi, rožni danek moj,
bodi tu nocoj,
pravi mi zvestó,
če je res tako!

Očka pač bi vedel to,
očka moj in ti samo;
ali šel je v sveti raj,
pa ne pride več nazaj.

V svetu sama sem tako,
bajk ne pravi mi nikdo,
svetle moje so solzé,
tožno mlado mi srce...

Lepi, rožni danek moj,
ne umri nocoj,
pusti modro to nebo,
pridi k meni na zemljó!...

5.

Pod goro virček
glasno šumi,
ko v tihem lesu
se dan budi.

„Kaj brišeš, Toni,
si z lic solzé?
zakaj ti plaka
mehko srce.

Ah, daleč pač je
tvoj domek tih,
in daleč plava
tvoj srčni vzdih.

Ne plakaj, Toni,
kot jaz nikdar,
veselo pevaj,
kot jaz vsekdar!

Glej, zima prišla
bo v gorski svet,
in v grob me črni
pokoplje led.

In mrtev v grobu
bom mrzlem spal,
ne bo več bratec
mi dan svetel.

A zdaj otožno
ne plakam jaz,
vesel kot v vesni
zveni moj glas.

Kaj, če bom mrtev
jaz v grobu spal!
Prišla bo pomlad —
in spet bom vstal.

Krasnejše pesmi
takrat bom pel,
kot nikdar nisem
še jaz šuštel...

Ne briši, Toni,
si z lic solzá!
Pomlad prinese
radost srcá.

In v srcu mojem
budi radost,
in tiho umira
težka bridkost...

Meglica z zlate
se vzpne goré,
ponese daleč
te črez polje.

Tam beli domek
se ti smeji,
pozdrav tam srčen
vse kliče ti.

Meglica pade
tam na zemljo,
in sama splava
potem v nebo.

No, ti pa pela
na domu boš
radostna kakor
kraljična rož...“

Pod goro virček
glasno šumi
in z dnevom mene
mehko budi.

Jos. Vandot.

